

Vad är *Poesi utan gränser*?

Poesi utan gränser är en poesitävling för att stimulera elever på högstadiet och gymnasiet i Uppland att använda sig av sina språkkunskaper för att skriva dikter på olika språk.

Namnet *Poesi utan gränser* handlar inte om geografiska utan om språkliga gränser. Eleverna skriver dikter på vilket utländskt språk de vill utom engelska. Det kan vara ett språk de lär sig i skolan eller ett språk de talar hemma. Den bärande tanken har alltsedan början varit att sätta strålkastarljuset på så många som möjligt av de språk i världen som i den svenska skolan får mindre uppmärksamhet än svenska och engelska. Genom att betona alla språks lika värde är *Poesi utan gränser* inte bara en poesitävling utan också i hög grad ett integrationsprojekt. Även svenskan integreras genom att dikterna måste föreses med en svensk översättning som gör att publiken kan förstå dem. Vi har även flera gånger anordnat en poesitävling för engelska, men enbart i årskurs 6.

Hittills har skolungdomar deltagit i *Poesi utan gränser* med dikter på följande 27 språk: amarigna, arabiska, armeniska, bengaliska, bosniska, dari, estniska, franska, italienska, kinesiska, lettiska, litauiska, nordkurdiska, pashto, persiska, polska, ryska, serbiska, singalesiska, somaliska, spanska, sydkurdiska, syrianska, tagalog, thai, turkiska och tyska. Samtliga språk är dock inte representerade varje år.

Finalen i poesitävlingen är det som syns utåt, men den är bara kulmen på flera månaders arbete för styrelsen i föreningen *Poesi utan gränser* och för deltagande lärare och elever. Så här går poesitävlingen till:

- Språklärarna i Uppsala län informeras under hösten. De lärare som vill låta sina klasser delta i *Poesi utan gränser* arbetar med sina elever kring poesiskrivning i sina respektive språk.

- Utgångspunkten är de skriftliga handledningar för lärare och elever som ligger på föreningens hemsida www.poesiutangranser.se.
- Vi från Poesi utan gränser kommer gärna och handleder lärarna eller jobbar direkt med eleverna för att sätta igång deras poesiskrivande. I de flesta fall är våra besök helt gratis.
- Varje lärare får skicka in högst tre dikter i varje undervisad grupp. Dessa dikter kan röstas fram av eleverna inom klassen eller väljas ut av läraren. Dikterna skickas till föreningens e-postadress: info@poesiutangranser.se.
- Om det inte finns någon annan möjlighet får en elev själv skicka in sin dikt. Det är inte tillåtet att skicka mer än en dikt per elev.
- De dikter som kommer in bedöms av en jury bestående av infödda experter i respektive språk.
- Juryn väljer sedan de tre bästa dikterna i varje språk och nivå. I varje språk kan det därmed finnas tre grupper vid finalen. (Exempel: elever som studerar spanska på nivåerna 1 och 2 tävlar sinsemellan, elever som studerar spanska på nivå 3 och högre tävlar i en annan grupp och elever med spanska som modersmål i en tredje grupp.) I vissa fall kan vi särskilja nivå 3 och 4 i moderna språk så att de tävlar var för sig. I modersmål finns det oftast ingen nivåindelning.
- De elever vars dikter valts ut av juryn går vidare till finalen, som äger rum på Stadsbiblioteket i Uppsala en söndag i närheten av Världspoesidagen den 21 mars.
- Finalen har formen av en "Poetry slam", det vill säga att varje elev läser själv sin dikt, som också måste föras med svensk översättning.
- Huruvida dikten blir etta, tvåa eller trea avgörs av två domare som är experter i respektive språk. Dessa tar också hänsyn till publikens reaktioner.
- Alla deltagare i finalen får diplom, var sin bok skänkt av Stadsbiblioteket samt priser i form av biobiljetter: en biljett till tredjepristagaren, två biljetter till andrapristagaren och tre biljetter till förstapristagaren.
- Alla deltagare i finalen får en lott med vilken en elev kan vinna en tvåveckors språkresa till ett engelsktalande land, sponsrad av Språkpunkten (www.sprakpunkten.se) och föreningen Poesi utan gränser.
- De lärare vars elever går till final och som själva är närvarande vid finalen deltar i ett eget lotteri med fina vinster.
- Vi publicerar samtliga finalisters dikter i en mindre diktsamling och på föreningens hemsida.

Mer om *Poesi utan gränser* finns att läsa på www.poesiutangranser.se. Där ligger också tidigare års dikter, handledningar för lärare, elever och domare samt fotografier och filmer från tävlingarna.